

VOLS CONÈIXER LA HISTÒRIA DE LES DONES DEL MUSEU?

8 de març de 2021

DONES MÍTIQUES

LA DEESSA DE LA LLUNA: SELENE

En la mitologia grega, **Selene** (en grec antic, Σελήνη *Selḗnē*) era la deessa que representava la lluna, filla dels titans Hiperiòn i Tea. El seu germà era el deu del Sol, Helios, la seva germana Eos, és la deessa de l'Aurora. El seu nom s'associa amb la paraula llum.

La deessa era representada com una dona bella amb el rostre pàl·lid i que condueix un carro de plata. Porta túnica i al cap una mitja lluna i una torxa a la mà.

El gran amor de la deessa va ser el pastor Endimió. El pastor que es trobava molt solt a les nits i al contemplar la Lluna s'enamorava de la deessa. Aquesta va veure una

nit al pastor descansant en una cova el mont Lamos i es va enamorar del seu bell rostre.

Per poder estar junts, Selene va demanar a Zeus que atures el temps per a que el seu amant fos eternament jove, però el déu el va fer dormir eternament. Abans d'aquest fet, els amants havien tingut 15 filles que representaven els mesos del calendari olímpic.

Una altre versió de la història d'amor és la que explica que Zeus va concedir els desitjos de la parella. Endimió dormia el somni etern i únicament es despertava quan es trobava a les nits amb Selene.

La deessa Selene al Museu

El sarcòfag romà al Museu del Louvre

Sarcòfag amb la llegenda de Selene i Endymion. Museu del Louvre

Aquest sarcòfag es va trobar l'any 1805 a Saint-Médard-d'Eyrans a la regió francesa de Gironde. L'escena escultòrica representa la llegenda de l'amor entre la deessa Selene i el pastor Endymion que mostra l'evolució dels temes funeraris de principis del segle III d. C.

En aquest magnífic sarcòfag es veu al centre la deessa que mira al seu enamorat mentre que aquest aconsegueix la immortalitat i es sumergeix en el somni etern que evoca la idea de la supervivència de l'ànima.

LA DEESSA DE LA LLUNA: SELENE

Una peça del museu: guix (selenita)

La **selenita** és una varietat del guix (sulfat de calci dihidratat, $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) que ocorre en cristalls transparents o en masses cristal·lines. La denominació no prové del fet que contingui seleni (amb prou feines n'hi ha traces), sinó que es deu a una llegenda d'Europa Central, segons la qual els cristalls es formen en lluna creixent (Selene era la deessa grega de la Lluna).

El nom selenita per designar aquest mineral va ser introduït pel químic i mineralogista suec Johan Gottschalk Wallerius (1709-1785), qui va utilitzar el terme com a sinònim de guix transparent. Se suposa que Wallerius, per denominar-ho, es va inspirar en la reflexió de llum blava pàl·lida que posseïx el mineral, colorit que s'assembla a la llum de la lluna.

Aquest exemplar és un guix amb cristalls de la varietat selenita. Els

Guix (selenita) procedent de Fuentes de Ebro, núm. reg. 8715

cristalls estan disposats en un agregat sobre una matriu de guix alabastre. Els cristalls estan perfectament definits amb la forma denominada "espasa romana" i són molt transparents. El mineral procedeix de la cantera de Fuentes de Ebro.

Fuentes de Ebro on es troben els millors guixos (selenita)

Fuentes de Ebro és un municipi de l'Aragó a la Comarca Central on es troba una de les canteres a cel obert més conegudes pels aficionats a la mineralogia. En aquesta mina on es poden trobar alguns dels guixos més destacats del món, de la varietat de guix alabastre i selenita. Es poden trobar nòdols de guix alabastre dins els quals hi ha cristalls transparents de guix selenita en forma d'"espasa romana."

El guix alabastre es utilitza en tallers artesanals de la zona i s'exporta a diferents punts d'Europa, mentre que els exemplars que tenen cristalls transparents són molt apreciats pels col·leccionistes i museus, com l'exemplar que es conserva al Museu Mollfuleda de Mineralogia.